

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 5.

Indult Bétsből, Pénteken, Januárius' 16-dikán, 1829.

B é t s.

A' Tsász. Kir. Armádiánál következő változások estek:

Szász-Coburgi és Gothai Printz Ferdinánd Ö Hertzegsége Feldmarschall Lieutenant és a' Schwarzenberg Ulánus Regiment Tulajdonosa, a' megüresült 8-dik számú Huszár Regimentnek Tulajdonosává tétetett, és helyébe,

Vlasits Ferentz Feldm. lett a' Schwarzenberg Ulánus Reg. Tulajdonosa.

Monte Varchi Báró Cerrini Oberster és a' Szapör Sereg Kommandánsa, Károly Ö Ts. K. Fő-Hertzegségénél hivatalbeli Kamarássá egyszersmind pedig az ifjú Ts. K. Fő Hertzegeknek Ajójává (Fő-felvígázó a' nevelésre) tétetett.

Stregen Felix, Ingenieur Májor, lett a' Szapör Sereg Kommandánsa.

Mansfeldi Mende János Oberst-Lieutenant a' 42-dik számú Wellington Gyal. Regt-nél, az Abale Granatéros Batalion Kommandánsa lett.

Petit Péter, Oberst-Lieutenant a' 49-dik sz. Langenau Gyal. Reg-nél az itteni őrizet-Batalionnak Kommandánsává tétetett.

Elöléptek a' Tiztségben, ú. m.

Obersterekké lettek, Oberst-Lieutenantokból: Lilienbergi Báró Abale, a' Hertzogenberg Gyal. Reg-nél Nro 35. — Györöki Edelsbacher Mátyás a' Palatinális Huszároknál Nro 12.

Oberst-Lieutenantokká Májorokból:

Hilber Márkus, a' Hertzogenberg Gyal. Reg-nél. Nro 35. Janda Ferentz, a' Tsászár Gyal. Reg-nél Nro 1; Mittersbachi D' Oberlin Péter, a' Langenau Gyal. Reg-nél, Nro 49; — Krämer György, a' Sommariva Vasas Reg-nél Nr 5; és Busán Lajos, a' Palatinális Huszár Reg-nél, Nr. 12. (kik mindnyájan a' Regimentjeiknél maradtak); — Gerhár di Ignátz, a' Mayer Gyal. Reg-nél Nr. 45, Gen. Commandó Adjutáns a' Lombard-Velentzei Országban, által-tétetett mint Oberster a' Nugent Gyal. Reg-hez Nr. 30; — Zimmer András az Ingenieur Seregnél; és Scordilli Theodor Korvette Kapitány, lett Fregát Kapitánnyá.

Májorokká lettek, Kapitányokból: Zilahi Sebes László, a' Magyar Kir. Testörző Seregnél Másod-Strázsamester, ugyanott lett első rangú Másod-Strázsamester; — Maly Ferentz, a' Hertzogenberg Gy. Reg-nél Nro 33; — Festenbergi Báró Kraft Jó'sef, a' Langenau Gyal. Reg-nél Nr. 49; — Seitz Jó'sef, a' Nugent Gyal. Reg-nél, Nro 30; — Benkeshofi Krumpigel Jó'sef, a' Sommariva Vasas Reg-nél Nr. 5; — Bedő Antal, Ferentz Fő Hertzeg Vasas Reg-nél, Nro 2; — Szerelem Antal, a' Palatinális Huszároknál Nr. 12. — Báró Werlau Károly, a' Liechtenstein Husz. Reg-nél Nro 7, (mind a' Regimentjeiknél); — Gallbrunn Ádám, a' Hes-

sen-Homburg Gyal. Reg-től, Nr. 19, a' Radossevich Gy. Reg-hez, Nr. 53; — Culoz Károly, a' Luxem Gy. Reg-től Nr. 27, a' Tsászár Gy. Reg-hez Nr. 1. Beredl József és Reyl Xav. Fer. mind ketten az Inzsinöröknél; — Brandensteini Schmidt Károly pedig a' Portugalia Printz Regent Gy. Reg-ből, Nro 39, Zárába tétetett Helybeli Májorra.

Schulz Filep, Májor a' Radossevich Gy. Reg-nél Nr 53, Buduában Helybeli Májor lett.

Wattrich Filep, Penziós Májor, a' Hertzogenburg Landwehr 1-ső Batalionnál Nro 35 Kommandáns lett.

Penzióval elbocsátottak:

Kutzer Wilhelm, Oberster, az Inzsinör Seregnél, különös penzió pótlással. — Scherer András Oberst-Lieutenant a' Hohenlohe Gy. Reg-ből Nr 17. Obersteri Ranggal. — Gróf Bréda, a' Tsászár Gy. Reg-ből Nr. 1. és Schwenkampfi József Fridrik a' Sommeriva Vasas Reg-ből Nro 5. mind ketten Oberst-Lieutenantok.

A' Májorok között: Dümont József, Páviai Helybeli Májor, Oberst-Lieutenant ranggal és penzióval; — Báró Trach, a' Wacquant Gy. Reg-ből Nro 62; — Rosenhein Fridrik, a' Bianchi Gy. Reg-ből Nro 63. — Hofmann Krisztián a' Liechtenstein Huszár Reg-ből Nro 7. és Chapui Márkus Zárái Helybeli Májor, mind Oberst-Lieutenanti tizimmal; továbbá Heydendorff Péter, a' Magyar Kir. Testörző Seregnél első rangú Másod-Strázsamester, nagyobbított penzióval, és Briviói Angelini József Buduai Helybeli Májor.

Májor tizimmal a' következő Gyalog és Lovas Kapitányok: Meintzfeldi Illich János, az Oláh-határörző 2-dik Gyal. Reg-ből Nro 17; és Rossanovich János a' Liccáni Határörző Gy. Reg-ből Nro 1. mind ketten nevelt pen-

zióval: — Vollnhals Mihály, a' Nugent Gy. Reg-ből Nro 30; Nademlengszky Mihály, Gyulai Albert Gy. Reg-jéből Nro 21; — Kraller József, Sándor Tsászár Gy. Reg-jéből, Nro 2. Müller Kristóf, Salins Gy. Reg-ből Nro 54; Basdar Pál, Rudolf Fő-Hertzeg Gy. Reg-ből Nro 14; — Gerstaker János; Gyulai Ignácz Gy. Reg-jéből Nro 60; — Orissek György, Radivojevich Gy. Reg-jéből Nro 48; — Hodanovacz Leopold, az Oláh-határörző 1-ső Gy. Reg-ből Nro 16; — Viola József, a' 8-dik Vadász Batalionból; — Eisenkolb Ignácz, a' Szász-Coburgi Huszár Reg-ből, Nro 8. Kesselökői Báró Majthény István, a' Frimont Huszár Reg-ből Nro 9; — Báró Wasseige Károly a' Galitziai Remonda Oszálytól; — Silbergrundi Mallinarich Filep, Zágrábi Helybeli Kapitány.

Claudius János penziós Oberst-Lieutenant, Obersteri tizimet nyert, Báró Hackelberg-Landau penziós Májor pedig Oberst-Lieutenant tizimet és ahoz szabott penziót.

Kiléptek a' Hadi szolgálatból:

Fő Mélt. XX-dik Henrich, Reusz-Plauen-Greitz Printz, Májor, a' Lilienberg Gy. Reg-nél Nro 18. és Fő Mélt. Fridrich Auguszt, Anhalt Dessau Printz, Májor, Ferentz Fő Hertzeg Vasas Reg-jénél Nro 2.

Külső Hatalmasságoktól Vitézi Rendjelekkel tiszteltettek meg, és azoknak elfogadására 's hordására engedelmet nyertek.

Báró Wimpfen Feldmarschall-Lieutenant, és a' Generál-Kvartélymesteri Stábnak Igazgatója, a' Pármai Hertzegi Sz. György Rende Commandeur-Keresztjével.

Gróf Caboga Bernát Ingenieur Májor és Báró Paccassy Kapitány a' Hessen Hamburg Gy. Reg-nél, és Ö Her-

tzegségének a' Regiment Tulajdonosának Adjutánsa, Orosz Tsászári Sz. Anna Rendét nyertek a' 2-dik Klassisból.

P e t r i k ' S i g m o n d , Kapitány a' Gen. Kvártélymesteri Stábnál ugyan azon Rendet a' 3-dik Klassisból.

H e r t z e g L o b k o v i t z , Kapitány a' Szász-Coburg Ulánus Reg-nél, Nro 1. és, Ö Hertzegsége Schwarzburg-Rudolstadt-i Printz A d o l f , Kapitány a' Hessen-Homburg Huszár Reg-nél Nro 4. mind ketten az Orosz Tsászári Sz. Wladimir-Rendnek 4-dik Klassisú jeléveltiszteltettek meg.

O r o s z O r s z á g .

Az O d e s s a i U j s á g Dec. 31-kén a' következő hivatalos Hirdetést adta ki: „A' Kereskedői Karnak ezennel adatik tudtára, hogy Admirális G r e i g h U r , Fő vezére az Orosz Hajós Seregnek a' Fekete Tengeren, parantsolatot vett a' B o s p h o r u s n a k bérekesztésére, melly szerint egyedül csak az olyan Hajóknak leszen szabad ezen a' Tenger-szorosán kimenni vagy bójönni, mellyek valamely Orosz Kikötöböl a' Fekete Tengeren indultak ki, vagy oda valamelyikbe szándékoznak; következésképpen sem eleséget, sem Hadi tiltott portékákat nem visznek. A' Hadi tiltott portékáknak neve alatt ezek a' tzikkelyek értetődnek: Fegyver, puska-por, golyóbis, salétrom, kénkö, patrontás, bandeliere, (pantalér) nyereg és zabola.“ — Igéri egyszersmind a' nevezett Ujságlevél, hogy szorgalmatosan közölni fog minden Rendeléseket a' Bézárás szoros megtartására nézve, mellyeket az illető Felsőség tenni fog.

V á r n a . (egy levél, Dátum nélkül — az O d e s s a i U j s á g b ó l véve) „C o n t r a - A d m i r a l i s K u m a n i , két ágyúval és 100 Törökkel, kiket a' S i z e b o l i v a l

által ellenben fekvő kis (Sz. J á n o s nevé) Szigetben rabságba ejtett, ide vissza tért. Hajóinknak B u r g a s előtt lett megjelenése a' Törököket nagy zavarodásba ejtette. A' Nagy Vezér személyesen oda ment. Dec. 6-kát (18-kát — az Orosz Tsászár Nevenapját) nagy pompával inneplénk meg V á r n á b a n , és a' vár, mellyet megigazgattunk, ekkor napáldatott meg. A' Törökök igen bámulják munkáinkat és megvallják, hogy Várna most sokkal jobban meg van erősítve, mint még mikor az ő kezekben volt. Igaz is, hogy ez alatt a' kevés idő alatt sokat dolgoztunk; mert nem csak az ostrom alatt öszve lövöldözött Falakat igazgattuk meg, hanem sok helyen egészen újakat is raktunk. A' többi nyertt kerített helyek is: B a s a r d s i k , P r a v a d i , G e b e d s e és D e v n o hasonlóképpen megvagynak erősítve, és egy Ostromot kiállhatnának. — Két Görög Orvos jelent meg tegnap az Elő-öröknél; ezek S u m l á b ó l jönek, a' hol H a l i l B a s a mellett voltak (a' ki most Szeraszkir S u m l á b a n , H u s s e i n B a s a helyében a' ki az A i d o s i táborba rendeltetett Vezérnek) és azt beszéllik, hogy a' Törökök nagy szükségét látnak és a' Török táborban a' halandóság igen nagy. Ugyan ezt mondják a' B o l g á r o k is, kik hozzánk számosan jönek által.“

A' belső Ásiából érkezett Tudósítások szerint háború támadt C h i v a és B u k á r i a között. A' B u k á r i a i K h á n , B a t y r , (kinek Atyja a' közelebb megholt K h á n , E m i r H a i d á r , igen békeesség szerető ember volt) igen nyughatatlan férjfiú, a' ki a' hadat szomjúhozza, 's most öszszel béütött B u k á r i á b a , sok falut felprédált és M e r v a városát elfoglalta. Másfelől a' 'sákmányolni szerető U s b é k e k e t , kik néki adóznak, C h o v a r e s m ellen kiküldötte. — A'

Chivai Kán Allakul ezt megértvén, követet küldött Batyr Khánhoz tudakozván okát beütésének. De Batyr Khán a' követet fogságba tette 's pusztításait folytatja. A' Kirgizek, (kik a' Chivai Khánnak adóznak, és a' Sirdária vize mellett laknak) Rokántba, — hogy a' költsönt vissza adják, — más oldalról bé ütöttek és a' lakosoknak nagy részét felmészárolván gazdag prédával megrakodva tértek haza.

Görög Ország.

A' Görög Országi Közönséges Ujság Nov. 19-kéről, Candiából a' következő hiteles tudósításokat közli:

„Sept. 27-kén Tsudero György Görög Vezér 200 Hagiowassiliotákat *) magához vévén, 500 Törököt kik Rettimóból valók valának és a' várhoz közel Jeni faluban szüretelni akartak, Rettimóba vissza üzött, és a' mijek volt elnyerte.

„Oct. 4-kén a' Fővezér Oberster Báró Raineck Malaxat (Caneához közel) elfoglalta. — Oct. 14-kén minden Török Seregek, mellyek Nerokuro és Tsukalaria falukban táboroztak, Vezérjeknek Mustafa Basának parancsotatjából, felkerekedvén Kyssanóba siettek, hogy az oda beszorult Törököknek segítségére lennének. Oberster Raineck utánok akart indulni, de éppen akkor érkezett egy rendkívülvaló Biztos az Országlószéktől, melly a' Hartzot megtiltotta. E' szerint a' Törökök szabadon követhették útjokat; Kyssamoba bé mentek és ott az ágyúkat öszve rontván, a' várfalait ledöntvén, 's a' Házakat felgyújtván Caneába vissza tértek.

*) Hagiwassilista, az az Hagi-Wassili (Szent Basil) lakos.

„Tsak hamar azután ideérkezék egy kis Hadi Hajón Malcolm Ur, az Anglus Admirális, és minekutánna Oberster Raineck Urral beszélgetést tartott volna, elment Caneába, hogy Mustafa Basával értekezzenek, és, — a' szerint a' mint a' három Hatalmasságok Követei emberszeretetből maghatározták, — ötet fegyverszűnéssel megkínálná. De a' Basa az ajánlást (a' fegyver szűnés eránt) el nem fogadta, azzal mentvén magát, hogy arra nintsen engedelmé az Egyiptomi Vice Királytól; szóval mindazonáltal ígéretet teve, hogy az ellenségeskedést a' Görögökkel félbe hagyja.

„Mustafa Basa ez előtt igen hajlandó volt a' békességes ajánlásoknak meghalgatására; de most megkérdelhetetlen Mellynek bizonyosan nem egyéb az oka, mint, egy Török Hadi-Hajónak érkezése Alexandriából, melly néki az Egyiptomi Satrapától leveleket hozott, és 150,000 tallért katonáinak fizetésére.

„Résöbben Oct. 27-kén újra ütközet esett Heraclionhoz (a' Candiái várhoz) nem messze, Tsudero és Hadszi-Hassán között, mellyben ez utolsó elesett és a' Törökök rúttul megszalasztattak.“

Portugallia.

Lisbona, Dec. 20-kán. Az Orvosok D. Miguelről tegnap délutáni 1 órakor ezt a' Bulletin adták: „Megvizsgálván a' mai napon az Ő Felsége láb-törését: úgy találtuk, hogy az eltört lábtsont elébbeni helyére tökéletesen vissza van téve, és rajta legkissebb formátlanság sem látszik. Egynehány napig mindazáltal még ágyban fog maradni Ő Felsége, de nem sokára, minden veszedelem félelme nélkül fel kelhet“ (Ittkövetkeznek Báró Quieluznak és a' Seb Orvosoknak alá írtt neveik).

Terceira szigete (egy az Azoriaiak között) keményen tartja magát, és a' D. Miguel-től kiküldött Hajós se reg nem tud vele semmire menni. A' sziget Helytartója D. Cabreira, buzgó Constitutionalista, és D. Joao-t (neve a' Portugalliai Hadi hajónak) négy-szer űzte-el a' Part mellől, úgy hogy az Dec. 14-kén kénytelen volt onnan eltávozni és S. Miguelbe, 's onnan haza indulni.

Nagy Britannia.

London, Jan. 1 napj. Hg Wellington Dec. 27-kén a' Királynál Windsorban audientzián volt, 's következő nap a' Külső Ministernél Kabinét Gyűlést tartott. — A' Remington, Stephenson és Társai nevű Bankir Ház megbukott 's Dec. 27-kén meg szűnt fizetni. Egyik Bankir, Stephenson 150,000 font Sterlinget a' Comtoirban magához vévén, éjjeli 2 órakor négy lovas posta-kotsira ült 's — eltűnt. Senki sem tudja, hová lett. Először azt gondolták, hogy Liverpoolban 's onnan Amérikába ment, de később meg tudódott, hogy a' Liverpoolból Amérikába menő Hajó már az előtt két nappal elindult. Úgy is gyanakodnak, hogy talán Londonban lappang. A' történet nagy lázzadást okozott a' Kereskedők között; ilyen eset a' Bankir-Világ Historiájában még eddig hallatlan volt. — Későbbi számolgatás után, nem 150,000 hanem 200,000 f. sterlingel szökött el Stephenson.

Hg Wellingtonnak Dr Cur-tishoz írott levelét O'Connell Ur tette közönségesse, ő olvasta azt fel a' Kat-hólikus Egyesület Gyűlésében, azt je-gyezvén meg reá, hogy ámbár látja belőle a' Hertzegnek kedvező gondolkozását, azt mindazáltal nem foghatja meg,

miképpen lehessen a' dolognak feledé-kenységbe való temetése által, a' nehézségeknek félrehárítódását kimunkálni. (A' Times ezt a' megjegyzést teszi az említett levélnek *) ezen tikkelyére: „Ez csak olyan, mintha ez előtt körül-belől 18 esztendővel a' Hertzeg, a' Frantzia tábornak által ellenében, így szólott volna: Elöttem áll Marsal Massena tábora. Én ezt egy kevés időre feledékenységbe akarom temetni, 's ezt a' feledés idejét használni az arról való gondolkozásra, miképpen verhessem meg a' Massena táborát.“ Ugyan azon Gyűlésben azt a' nyilatkoztatást tette O'Connell Ur, a' jelen lévőknek nagy örömkialtásai között, hogy Febr. 5-kén az Alsóházban széket akar foglalni. Határozás tétetett, hogy Irlandiának minden városaiból késérők adattassanak O'Connell Ur mellé, kiknek számát ő maga 300-ra szabta.

Gibráltárban Dec. 11-kén még 136 beteg feküdt a' Sárga-hidegben, de nagy a' reménység, hogy rövid időn megszabadul valahára a' város a' rettenetes tsapástól. Az, az előtti 4 napokban csak 11-en haltak meg.

Frantzia Ország.

Páris, Jan. 4-kén. Az új Követek, kik a' Parlamentben megüresedett helyekre Aude, Doubs, 's a' t. Megyékben Képviselőkké választottak, mind liberálisok; 's a' Royalista Candidatusokkal sehol sem nyerték el a' többséget. — Auger Ur, a' Frantzia Akadémiának állandó Titoknokja paputsban és sipkában Jan. 3-kán házatól eltűnt; féltő, hogy magát kivégezte, egy levél, mellyet eltűnésével hátra hagyott, vala-

*) melly a' M. Kurírnak 3-dik Számjában találtatik.

mi olyan formára mutat. — Picard
Ur a' nevezetes Költő megholt.

H o l l a n d i a.

A' Generál-Státusoknak két (Alsó és Felső) Házai az 1829-iki Budgeteket elfogadták. — Dec. 24-kén elment a' Justitz Minister Brüsselből Löwenbe, hogy ott perbe idézné azon Tanulókat, kik — mintegy 50-en — felszóval azt kívánják, hogy a' Nyomtatás legyen valahára szabad, a' Ministerek felelet és számadás terhe alatt, 's a' Birói hatalom minden másoktól független.

T ö r ö k O r s z á g.

A' Konstantzinápolyi tudósítások Dec. 24-dikéig terjednek. Ezekben semmi nevezetes nem fordul elő. Bulgáriában minden hadi munkálódásokat megszüntetett a' kemény tél. Az elkezdendő háborúra azonban nagy készülétek tétetnek, és még ezen téli időben is mennek a' Török seregek olyan helyekre, a' hol jelenlétek nem sokára szükséges lehet. Így p. o. Hussein Basa seregeinek egy részével Szilisztria felé megindult, a' többi része széllyel van osztva a' Balkán mellett fekvő helyekbe, 's tovább egész Drinápolyig téli szállásra. Maga pedig a' Nagy Vezér táborának egy részével kiindult Aidosból Sumla felé. Tahir Basa végre, a' ki mint Admirál és vezér a' Navaríni ütközetben jelen volt, parantsolatot vett a' Szultántól, hogy Drinápolynál öszveszedvén a' hadakat, a' Duna felé induljon meg, ugyan oda rendeltetett 's útban van Tschapan Oglu is 12 ezer Azsiai lovassággal, kíról úgy hallatik, hogy már Nikopoli körüljár.

Az Ázsiai tartományról sem felejtkezett el a' Szultán, sőt inkább teljes figyelmét fordítja arra, hogy ott a' háborút jobb előmenetellel folytattassa. A' Kis Ázsiai Basákhoz parantsolatok kül-

dettek, hogy seregeiket Erzerumhoz vigyék, az odavaló Kormányozónak Salih Basának segítségére.

A' Porta megnyugtató tudósítást vett Móreából az eránt, hogy a' Frantzia seregek elfoglalván az ott lévő várakat tovább kiterjeszkedni nem szándékoznak. Annyival váratlanabb volt, midőn a' Szultánnak jelentetett, hogy a' Görögök Ipsilanti vezérlése alatt egyszerre beütöttek Livádiába, 's ott a' Törökökön néhányszor győzedelmeskedvén, a' mint a' Görög Mészáros írja, Livadia városát is elfoglalták, melly kapitulátzióra feladta magát.

Ricord Orosz Admirál folyvást Tenedosz környékén kereng hajós seregével és semmi némű hajót nem enged Konstantzinápoly felé menni, ha az elégséggel van megterhelve.

H a d i T u d ó s í t á s o k K i s Á s i á b ó l.

Tiflisi tudósítások szerint Nov. vége felé ismét elkezdették a' Törökök a' téli szállásra oszlott Orosz seregeket felkeresni és háborgatni, úgy hogy Paskovits Fő Grlis kéntelen volt a' Bajasidi Basaságba, a' hol az Oroszok nem voltak elég erővel segítséget küldeni. Erre az ellenség Erzerum felé vissza nyomattatott. Talám a' téli hideg és hó, melly itt a' hegyeket már befedte, kényszeríteni fogja a' Törököket a' táborozással felhagyni.

H e l v é t z i a.

A' Köz Társaság Cancellariája, melly a' közelebbi két esztendő alatt Zürichben volt, Dec. 31-kén Bernába által tétetett, és a' következő 1829-dik 's 1830-dik Esztendőkben ott fog maradni. (Azon Szövetségi-Végzés szerint, melly az Igazgatás terhét minden két esztendőben egyik Kantonról a' másikra teszi).

Melly Változása az Országló szék helyének, a' szokott úton minden Külső-Országi Követeknek tudtára adatott.

S v é t z i a.

Stokholm, Dec. 29-kén. A' Király a' napokban beteges volt; most már jobban van. — Az Ország Gyűlései szakadatlan folynak; a' Motiok száma, mellyek az Országos tanátskozásra beadattak, felette nagy. — Dec. 15-kén olvastatott fel egy Királyi Kívánság, mellyben a' Gotha nevű Tsatornának kiegészítésére 807,509 tallér kérettetik. De azt hiszik, hogy az Ország Rendei aligha fogják a' kívántt summát megadni.

A' hideg Dec. 24-ike óta felette nagy, 17° 's 18° a' jég pont alatt; hó, sok esett, 's szán-út derek van.

D é l i A m é r i k a.

Chili, Aug. 6-kán. A' Nemzeti Gyűlés, melly eddig Valparaisóban tartotta üléseit, vége lévén a' Constitutio felett való tanátskozásoknak, ismét általtette üléseit a' Fő városba Santiagóba. A' Chilli Nemzeti Gyűlés is két Házból fog ezután állani: ú. m. a' Senatorokéból és a' Képviselőkéből; az elsőbnek Elölülője D. Vialdel Rio leve, az utolsóbbnak D. Manuel Novoa.

Bolivia. A' Nemzeti Gyűlés Aug. 3-kán Chuquisacaba egybegyűlt. Az Elölülő Sucre Ur, Hivatalát letette; a' Nemzeti Gyűlés ideig óráig Elölülővé nevezte Gen. Santa-Cruz Urat, 's Vice Elölülővé Gen. Velasco-t.

Lima (a' Péruai Köz Társaságban) A' Köz Társaság Vice Elölülője Salagan Ur Sept. 18-kán a' következő Nyilatkozatást adta ki: „Meg gondolván, hogy Generális Bolívar Jul. 3-di-

kán Pérunak hadat izent, az Országlószék kötelességének esméri a' Nemzet függetlenségének és épségének megtartására, olyan eszközökhöz nyúlni, mellyek által az ellenségnek tzéljai semmi vé tétessenek, és segedelem forrásai megtsonkíttassanak; ennélfogva végeztetik 1) Hogy minden kikötőhelyek, mellyek a' Déli Szelességnek 3° 6' és 9° között esnek, az az, Tumbesztől fogva Panamáig, a' legszorosabb bérekesztés alatt tartassanak. 2) Hogy az alább megnevezendő határ-idő eltelésével, egy Nemzetnek se engedjék meg az említett Kikötőkkel való kereskedés és közösülés. 3) Az Európai Nemzeteknek, 's az Észak Amerikai Státusoknak 8 Hónap; Brasi-liának, a' Mexikói egyesült Státusoknak és az Argentina Köztársaságnak (Buenos-ayres) 4 Hónap, Chilinek és Közép Amerikának 2 Hónap adatik, — mellyeknek lefolyta alatt mind ezen Státusok elegendő módon tudósíttatva lehetnek 4) Minden Hajó, melly a' kiszabott Határ idő elmulta után a' bérekesztett Kikötőknél találtatik, és rajta Eleség Hadiszerek 'sa't. találtatnak, elfogattatik és Calloba hozattatik, a' hol reá a' Nemzetek törvénye szerént ítélet fog mondattatni.“

Chiliben, a' múlt Júliusban, Pártot ütött az Országló Szék ellen D. Pedro Urriola, és sereget gyűjtven magának San Fernandóból a' Fő város (Santiago) ellen megindult. Ezen Pártütésnek igen különös kimenetele lett. A' Seregek, mellyeket a' Köz-Társaság a' zendülés letsendesítésére Gen. Borgono és Tupper alatt kiküldött, elhagyván Vezérjeiket a' Pártosokhoz általmentek. Utoljára magának a' V. Elölülőnek kellett a' Fővárosból Jul. 18-kán ellenek kiindulni; de egy része az ő katonáinak is t. i. a' Vasasok a' Pártosokhoz adták magokat, és tsak a' városi Polgári kato-

naság maradt meg híven a' Vice-Elölülő mellett. A' Pártosok bizonyosnak tartották a' Főhatalomnak kezekre való jutását, és a' Fő városba, a' hová a' V. Elölülő visszatért, minden ellent állás nélkül bémentek. Elkezdtek a' V. Elölülővel alkudozni, de a' ki a' Pártosoktól hozzája küldött Alku-pontokat boszúsággal visszavetette. A' Congressus (melly Üléseit akkor Valparaisóban tartotta) ezt megértvén, Jul. 19-kén egy hatalmas és erővel tellyes Nyilatkoztatást adott ki a' Nemzethez és a' Fő Város lakosihoz, mellyben őket a' Pártosok ellen felszóllította. A' Pártosok Santiagóban ámbár látták, hogy alkudozás útján a' V. Elölülővel nem boldogulhatnak, nem bátorkodtak mégis a' Palotára reá rohanni, mellyet a' lakosoknak nagy sokasága körül vévén őriz vala; úgyhogy a' V. Elölülő Adjutánsa Jul. 20-kán délben, látván, hogy senki nem mozdul, a' sokaságot a' Palota mellől hazaküldötte, igen characterizáló kifejezéssel — enni; mint a' régi Vitézek Homerusnál ilyen esetekben tenni szoktak. Minekutánna pedig a' hív Polgárok és a' Pártosok egyformán jóllaktak: megszóllal a' lárma-harang délutáni 4 órakor, annak jeléül, hogy a' Polgárok fegyvert ragadván a' Palotához gyűljenek. Ekkor a' Pártosok is kiállottak hadi rendben a' nagy piatzra, hol a' V. Elölülő Palotája van; de a' Polgárok olly bátran eleikbe állottak, hogy nem mérének hartzhoz kezdeni. A' V. Elölülő látván a' gyávaságot, kiizent a' Pártosoknak, hogy a' fegyvert rakják le; és — ímé mindenek engedelmeskedtek. A' Pártos Vezerek bizonyossá tették a' V. Elölület egy alázatos Írásokban, hogy

ők szívek szerént bánják bűnöket, és botsánatot kértek.

Magyar Ország.

Pestről, Jan. 6. — A' néhai nagy emlékezetű Minister Ürményi Jó'sef Ö Exjának, mint a' Magyar Kir. Univerzitas' Praesesének, halála ólta ezen fényes hivatal üres lévén, most Ö Tsász. Kir. Felsége, ki Hazánk boldogságát, 's annak eszközeit mindég szíven viseli, Nagy Mélt. Cziráki és Diénesfalvai Gróf Cziráky Antal Ö Excellentziáját, Ország' Bíráját, 's a' t. ezen Kir. Univerzitas Praesesévé kegyelmesen nevezni méltóztatott. — Méltán örülünk, 's velünk minden hazafi, Ö Exjának ezen díszes megtiszteltetésén, úgymint a' ki több alkalmatossággal, nevezetesen a' közelebb mult Ország-gyűlésen, a' nemzeti nyelv', és literatúra' emelkedésének, és az arra szolgáló eszközöknek olly buzgón pártját fogta, 's kész volt bő adakozásokkal is a' serdülni kezdő magyar Tudományok Intézetét elősegíteni; ki most is, mint a' tudományos tárgyak' elintézésére rendelt országos Al-Deputátiónak Elölülője, azoknak rendbeszedésében, 's megigazításában fáradhatatlan szorgalommal és buzgósággal munkálódik.

A' pénz folyamat Januárius 15-dikán;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	96 7/8
Az 1820-béli sorsosok,	164 1/2
Az 1821-béli hasonlók,	123 2/5
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 53 for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek 1098 forinton	
Conv. Pénzben.	